

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра права

Віталій ТРЕТЬКО

08 січня 2024 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Міжнародне кримінальне право

Освітньо-професійна програма Право
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Пунда Олександр Олегович
Профайл викладача	https://pravo.khmnu.edu.ua/professorsko-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача(ів)	oleksandr.punda@gmail.com
Контактний телефон	097-457-64-10
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=4288
Консультації	Очні: четвер з 16-00 до 17-00 ауд. 4-416 Онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Таблиця 2- Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семинарські заняття					
О	Д	4	2	4	120	51	17		34	18	69				

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Міжнародне кримінальне право» становить частину фахової підготовки бакалаврів, що отримують освіту у галузі права. Її вивчення обумовлена необхідністю вивчення студентами основних інститутів міжнародного кримінального права, міжнародних злочинів і злочинів міжнародного характеру, організаційних та правових засад взаємодії держав і міжнародних організацій у сфері боротьби зі злочинністю, порядку притягнення до міжнародної кримінальної відповідальності, питань екстрадиції; формування у студентів юридичного мислення, заснованого на оволодінні базовими категоріями, поняттями й термінами міжнародного кримінального права. В рамках цієї навчальної дисципліни передбачається вивчення співвідношення норм міжнародного та національного кримінального права; ознайомлення студентів з історією виникнення й розвитку міжнародного кримінального права; засвоєння та поглиблення знань про поняття, предмет, принципи та джерела міжнародного кримінального права, юридичну природу міжнародних злочинів і злочинів міжнародного характеру; набуття студентами навичок тлумачення міжнародно-правових актів при вирішенні питань щодо кваліфікації міжнародних злочинів та притягнення винних до кримінальної відповідальності. Навчальна дисципліна поєднує теоретичні основи, законодавче регулювання та практичні проблеми міжнародного кримінального судочинства. З найбільш важливих тем навчальної дисципліни передбачені семінарські (практичні) заняття, на які виносяться основні питання, дискусійні теоретичні положення, актуальні проблеми теорії та практики здійснення провадження у кримінальних справах, а також

запропоновані задачі, конкретні проблемні ситуації, які складені на основі узагальнення практики та аналізу необхідного законодавства і мають умовний, навчальний характер. Дисципліна викладається для студентів денної форми навчання юридичної спеціальності. Пари викладанні використовуються лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); усне опитування, тестування, контрольна робота, самостійна робота (індивідуальні завдання).

Мета дисципліни: отримання студентами системи знань з міжнародного кримінального права; акцентування уваги студентів на складних теоретичних та практичних проблемах протидії міжнародним злочинам та злочинам міжнародного характеру; на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування міжнародних нормативно-правових актів; вироблення практичних навиків кваліфікації міжнародних злочинів та злочинів міжнародного характеру.

Завдання дисципліни: формувати у здобувачів вищої освіти знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини, здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права, консультувати з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації, самостійно готувати проекти актів правозастосування, логічно, критично і системно аналізувати документи, розуміння їх правового характеру і значення.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: **володіти** поняттям, особливостями, предметом регулювання, принципами та джерелами міжнародного кримінального права; значення міжнародного кримінального права для правозастосовної діяльності; сучасні пріоритети міжнародної кримінально-правової політики; досліджувати характер міжнародного злочину та злочину міжнародного характеру, їх співвідношення; встановлювати відповідальність за міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру; сучасні підходи до класифікації міжнародних злочинів та злочинів міжнародного характеру; визначати форми реалізації міжнародного кримінального права; стан та перспективи розвитку міжнародного співробітництва України у сфері боротьби зі злочинністю; досконало володіти співвідношенням юрисдикції міжнародних кримінальних судів та національних судів при здійсненні кримінального переслідування за міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру. Вміти правильно тлумачити та застосовувати нормативно-правові акти; швидко та якісно здійснювати пошук і систематизацію норм міжнародного кримінального права; правильно кваліфікувати міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1-2	Поняття, предмет, система та принципи міжнародного кримінального права	Поняття, предмет, система та принципи міжнародного кримінального права	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Поняття, предмет, система та принципи міжнародного кримінального права», підготовка до семінарських занять за темою №1. Підготовка до захисту рефератів за темою № 1.	10	1, с.12-65, 2, с. 6-51
3-4	Міжнародні кримінально-правові норми	Міжнародні кримінально-правові норми. Вибір тематики рефератів.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Міжнародні кримінально-правові норми», підготовка до семінарського заняття за темою №2. Підготовка до захисту рефератів за темою № 2.	10	1, с. 66-126, 2, с. 52-96
5-6	Злочин і склад злочину у міжнародному кримінальному праві	Злочин і склад злочину у міжнародному кримінальному праві	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Злочин і склад злочину у міжнародному кримінальному праві», підготовка до семінарського	10	1, с. 127-198, 2, с.97-145

			заняття за темою №3, підготовка до контрольної роботи за темами №№ 1-3. Підготовка до захисту рефератів за темою № 3.		
7-8	Відповідальність та покарання у міжнародному кримінальному праві	Відповідальність та покарання у міжнародному кримінальному праві	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Відповідальність та покарання у міжнародному кримінальному праві» підготовка до семінарського заняття за темою №4. Підготовка до захисту рефератів за темою № 4.	10	1, 199- 260, 2, с. 146-187
9-10	Міжнародні злочини	Міжнародні злочини	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Міжнародні злочини», підготовка до семінарського заняття за темою №5. Підготовка до захисту рефератів за темою № 5.	12	1, с. 261-342, 2, с.188-243
11-12	Злочини міжнародного характеру	Злочини міжнародного характеру	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Злочини міжнародного характеру», підготовка до семінарського заняття за темою №6, підготовка до тестового контролю за темами № №4-6. Підготовка до захисту рефератів за темою № 6.	10	1, с. 343- 448, 2, с. 244- 289
13-14	Реалізація міжнародного кримінального права	Реалізація міжнародного кримінального права. Захист рефератів.	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Реалізація міжнародного кримінального права», підготовка до семінарського заняття за темою №7. Підготовка до захисту рефератів за темою № 6.	10	1, с. 449-502, 2, с. 290-340
15-16	Міжнародні кримінальні суди	Міжнародні кримінальні суди. Захист рефератів	Опрацювання лекційного матеріалу та завдання для самостійної роботи «Міжнародні кримінальні суди», підготовка до семінарського заняття за темою №8. Підготовка до захисту рефератів за темою № 7.	10	1, с.503-569, 2, с. 341-402
			Всього за семестр	82	

Примітка: *Лекції проводяться по дві години один раз в два тижні, практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни.

Політикою навчальної дисципліни «Міжнародне кримінальне право» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями, основними категоріями та галузями міжнародного кримінального права, засвоєння знань щодо основних принципів, інститутів та механізму застосування системи міжнародних кримінальних відносин, професійних компетенцій в сфері міжнародного кримінального права, прищеплення здобувачам навичок та вмінь, необхідних для самостійної практичної діяльності. Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, курсову роботу та інші домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвідувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент

має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання задач та захисту курсової роботи. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати задачі; своєчасне виконання домашніх завдань з теми.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Семінарські заняття	Контрольна робота (КР)	Тестовий контроль (Т К):	реферат	Залік за рейтингом
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 6)	тема №5	(тема №9)	1	
ВК:	0,4	0,2	0,2	

Оцінювання тестових завдань

Тестове завдання для кожного студента складається з десяти тестів, кожен з яких оцінюється чотирма балами. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестове завдання	1 - 10	11-20	21-30	31-40
Оцінка	2	3	4	5

Якщо відповідь на тестове завдання має 2-3 правильних значення, а студент зумів вказати частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у тесті є три правильних відповіді, а студент вказав лише дві з них, тоді він отримує за тестове завдання два бали з трьох.

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей повинні бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 15 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він повинен перездати її у встановленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється мінімальна оцінка „задовільно”.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	
B	4,25-4,74	4		Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
C	3,75-4,24	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
D	3,25-3,74	3		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
FX	2,00-2,99	2	Зараховано	
			Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни	

F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.
---	-----------	---	--	--

Контрольні питання з дисципліни.

1. Поняття, суть і значення міжнародного кримінального права.
2. Визначення міжнародного кримінального права.
3. Особливості міжнародного кримінального права.
4. Виникнення міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.
5. Боротьба з піратством в Древні віки.
6. Договори про видачу злочинців Київської Русі. Договори князів Олега та Святослава з Візантією про видачу злочинців.
7. Боротьба з піратством та работоргівлею в Середньовіччі.
8. Віденський Конгрес 1805 року і питання работоргівлі.
9. Боротьба з міжнародним тероризмом в I половині XX ст..
10. Кодифікація злочинів міжнародного характеру. I Міжнародна конференція по уніфікації кримінального права 1927 р.
11. Міжнародні злочини і злочини міжнародного характеру: порівняльний аналіз. Кодифікація міжнародних злочинів.
12. Роль міжнародних організацій у боротьбі з міжнародною злочинністю.
13. ООН і боротьба з міжнародною злочинністю.
14. Поняття, суть та системи принципів міжнародного кримінального права.
15. Розвиток основних принципів міжнародного права в міжнародному кримінальному праві.
16. Вплив основних принципів міжнародного права на формуванні галузевих принципів міжнародного кримінального права.
17. Роль основного принципу міжнародного права суверенної рівності у формуванні міжнародного кримінального права.
18. Роль основного принципу міжнародного права невтручання у внутрішні справи у формуванні міжнародного кримінального права.
19. Роль основного принципу міжнародного права поважання прав людини і основних свобод у формуванні міжнародного кримінального права.
20. Роль основного принципу міжнародного права добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом у формуванні міжнародного кримінального права.
21. Галузеві принципи міжнародного кримінального права.
22. Поняття, суть та особливості злочину міжнародного характеру.
23. Правова природа злочину міжнародного характеру.
24. Система злочинів міжнародного характеру.
25. Злочин міжнародного характеру як міжнародний стандарт співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю.
26. Подвійна кримінальність злочинів міжнародного характеру.
27. Джерела міжнародного кримінального права.
28. Принцип взаємності як джерело міжнародного кримінального права.
29. Система злочинів міжнародного характеру.
30. Поняття та зміст співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю.
31. Правова модель (конструкція) співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю.
32. Особливості співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю в сучасних умовах.
33. Право на переслідування злочинця як підстава для співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю.
34. Види співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю: загальна характеристика.
35. Форми співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю: загальна характеристика.
36. Видача (екстрадиція) злочинців та передача злочинців як форма співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю.
37. Переуступка проведення у кримінальних справах як форма співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю.
38. Правова допомога у кримінальних справах як форма співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю.
39. Співробітництво держав за участю спеціальних міжнародних органів.
40. Злочини міжнародного характеру, які посягають на нормальне здійснення міжнародних відносин.
41. Міжнародний тероризм як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види міжнародного тероризму.
42. Захоплення заручників як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та його види.
43. Найманство як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
44. Злочини, пов'язані з безпекою ядерних матеріалів.
45. Злочини, пов'язані з культурними цінностями.

46. Злочини міжнародного характеру, які посягають на нормальне здійснення міжнародних економічних відносин.
47. Легалізація доходів отриманих від злочинної діяльності (відмивання доходів) як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
48. Фальшивомонетництво як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
49. Піратство як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
50. Контрабанда. Склад злочину та види.
51. Незаконне використання торгівельного знаку та знаку обслуговування. Склад злочину та види.
52. Злочини міжнародного характеру, які посягають на особу, майнові та інші права, моральні устої суспільства тощо.
53. Рабство і работоргівля як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
54. Незаконний обіг наркотичних речовин як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
55. Нелегальна міграція як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
56. Торгівля людьми як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
57. Розповсюдження порнографії як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
58. Катування та інші нелюдські поводження як злочин міжнародного характеру. Склад злочину та види.
59. Злочини міжнародного характеру, які передбачені спеціальними конвенціями.
60. Злочини проти безпеки цивільної авіації. Склад злочину та види.
61. Злочини вчинені на морі. Склад злочину та види.
62. Особливості співробітництва держав у боротьбі з міжнародною злочинністю за участю спеціальних міжнародних органів.
63. Інтерпол – міжнародна організація кримінальної поліції.
64. Європол: загальна характеристика.

Рекомендована література

Основна література

1. Базов В.П. Кримінальна відповідальність за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права: навч. посібник .К.: Істина, 2003. 136 с.
2. Василенко В.А. Ответственность государства за международные правонарушения. К.: Вища школа, 1976. 267 с.
3. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України / за ред. В.Н. Денисова. К.: Юстініан, 2006. 672 с.
4. Гавердовский А.С. Имплементация норм международного права. К.: Вища школа, 1980. 320 с.
5. Дрьоміна Н.В. Юрисдикція міжнародних кримінальних судів і трибуналів: монографія. Одеса: Фенікс, 2006. 223 с.
6. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В.А. Гринчак, І.В. Земан, І.І. Когутич, О.К. Марін. Київ: право. 2019. 440 с.
7. Теорія та практика міжнародного кримінального права : підручник / [Зелінська Н. А., Андрейченко С. С., Дрьоміна-Волок Н. В., Коваль Д. О. ; за ред. проф. Зелінської Н. А.]. Одеса : Фенікс, 2017. 582 с.

Додаткова література

8. Манийчук Ю.В. Последствия международного правонарушения. К.: Вища школа, 1987. 147 с.
9. Миронова В.О. Проблемы кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни: монографія. Х.: Право, 2007. 152 с.
10. Міжнародне право: Основні галузі: Підручник / За ред. В.Г. Буткевича. К.: Либідь, 2004. 816 с.
11. Репецький В.М., Лисик В.М. Міжнародне гуманітарне право: підручник. К.: Знання, 2007. 467 с.
- Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: монографія. К.: Істина, 2005. 264 с.
12. Римский статут Международного уголовного суда (Рим, 17 июля 1998 г.) URL :http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_58812
13. Устав Международного военного трибунала для суда и наказания главных военных преступников европейских стран оси от 8 августа 1945г. URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_201
14. Устав Международного трибунала для судебного преследования лиц, ответственных за серьезные нарушения международного гуманитарного права, совершенные на территории бывшей Югославии с 1991 г. URL :<http://www.un.org/ru/law/icty/charter.shtml>